

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobci: a) **L. S.** (roz. L.)
b) **A. S.** (roz. L.)
c) **N. S.** (roz. L.)
oba zastoupeni zákonnou zástupkyní L. S. (matkou),

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1438/ZA-ZA11-K12-2023 ze dne 16. 4. 2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobkyně a) podala dne 22. 10. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany jí a jejím dětem. Žádost odůvodnila tím, že by v případě návratu do Moldavska, konkrétně Podněstří, byla povolána do války na Ukrajině, kde by působila jako zdravotnice pro ozbrojené síly Ruské federace. Dále uvedla, že lidé původem z Podněstří mají problém se integrovat do většinové moldavské společnosti, je na ně nahlíženo podezřívavě a jsou diskriminováni. [V dalším textu soud *žalobkyni a)* označuje jen jako *žalobkyni*; z okolností případu je zřejmé, že postavení žalobců b) a c) není pro posouzení věci podstatné.]
2. Žalovaný žalobcům mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona o azylu neudělil. Podle žalovaného byly tvrzenými důvody žádosti žalobkyně její problémy v Podněstří, ekonomické problémy v Moldavsku a snaha legalizovat pobyt v České republice. Tvrzení žalobkyně ohledně možného povolání do války na ruské straně, kde by následně působila jako zdravotní sestra, se nezakládají na skutečném stavu věci a aktuální situaci v zemi původu. Rovněž dospěl k závěru, že žalobcům nehrozí pronásledování či vážná újma ve smyslu zákona o azylu. V každém případě je žalobcům k dispozici možnost vnitrostátního přesídlení do centrálních částí Moldavska mimo kontrolu podněsterských separatistů.

II. Řízení před soudem

3. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně brojila žalobou. Pro posouzení je bez významu, že informace o Podněstří nepotvrzují odvody do armády. Podstatné je, že tyto odvody reálně probíhají. Vliv Ruska na Podněstří je zcela zásadní; fakticky probíhá náborová kampaň a na případné brance je vyvíjen nátlak. V této souvislosti žalobkyně odkázala na to, že jde o případ důkazní nouze, který by měl být řešen v její prospěch na základě její konsistentní výpovědi. Žalobkyně byla v zaměstnání nucena podepsat souhlas s odjezdem na vojnu. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že by problém mohla vyřešit přemístěním do centrálního Moldavska. Jakkoliv nejsou Moldavané s původem z Podněstří právně diskriminováni, fakticky mají problém se zapojit do sociálního a ekonomického života. Žalobkyně zná ženu, kterou lékař odmítl ošetřit právě pro její národnost. Ekonomické začlenění žalobkyně by též bylo problematické, protože má vysokoškolský diplom vydaný v Rusku. Podle žalobkyně se žalovaný se měl rovněž důkladněji zabývat tím, zda byly dány důvody pro udělení humanitárního azylu, zejména pak s ohledem na její rodinu usazenou v ČR.
4. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. V průběhu správního řízení se žalovaný na základě výpovědi žalobkyně řádně zabýval její vazbou na Podněstří. Moldavsko s výjimkou Podněstří bylo považováno za bezpečnou zemi. Nejsou žádné aktuální zprávy o tom, že by se obyvatelé Podněstří museli zapojit do bojů na Ukrajině, obavy žalobkyně jsou tak spekulativní. Žalobkyně má možnost přemístění do centrálního Moldavska – obyvatelé Podněstří jsou podle práva moldavskými občany. Zapojení lidí původem z Podněstří je zcela běžné napříč společností. Ve věci nebyly dány důvody ani pro udělení doplňkové ochrany.

Ústní jednání

5. Při ústním jednání účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích. Žalobkyně zdůraznila špatnou bezpečnostní situaci v Podněstří a příhraničních částech Moldavska. O možné mobilizaci má zprávy od své matky. Její matka byla dotazována i na žalobkyni,

od začátku roku 2025 byl matce žalobkyně odebrán důchod – patrně jako donucující prostředek, aby se žalobkyně vrátila. Možnost přemístění do jiných částí Moldavska je problematická, žalobkyně hovoří rusky a bude mít problém zde získat práci. Také slyšela o případech, kdy lékaři odmítli ošetřit rusky hovořící Moldavany. Dále žalobkyně zdůraznila, že je s rodinou usazena v České republice, vdala se za otce jejího třetího, novorozeného dítěte. Žádost o pobytové oprávnění za účelem sloučení rodiny však žalobkyně nemůže podat na území ČR, případnému vycestování brání její rodinná situace.

6. K dotazu soudu, zda žalobkyně navrhuje nějaké důkazy o situaci v centrální části Moldavska, žalobkyně žádné důkazy nenavrhla.
7. Žalobkyně předložila český překlad zprávy od své matky o odebrání důchodu. Soud tuto zprávu neshledal významnou pro posouzení rozhodujících otázek, neprovedl jí proto dokazování. Stav v Podněstří totiž nevypovídá o možnosti žalobkyně k vnitrostátnímu přesídlení do části Moldavska ovládané centrální vládou.
8. Podle soudu ústní jednání v celkovém vyznění potvrdilo názor žalovaného, že žalobkyně se prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu snaží především zajistit si pobytový titul na území ČR. S ohledem na její rodinnou situaci je to snaha pochopitelná, nicméně neodůvodňuje řešení v režimu zákona o azylu.

III. Posouzení věci

9. Žaloba není důvodná. Žalobkyně a část její rodiny pochází z Podněstří, oblasti post-sovětského zamrzlého konfliktu. Žalobkyně se tam z pochopitelných důvodů nechce vrátit. Případné vycestování žalobkyně jen za účelem žádosti o získání pobytového titulu by pak vedlo k dočasnému, ale citelnému rozdělení rodiny usazené na území ČR (žádost podala těsně před porodem třetího dítěte).
10. V řízení však bylo prakticky nesporné, že žalobkyně má faktickou možnost pobývat v jiné části Moldavska, které je schopné jí jako moldavské občance poskytnout adekvátní ochranu. Za toho stavu nepřichází poskytnutí mezinárodní ochrany do úvahy.

Skutková zjištění k problémům žalobkyně v Podněstří

11. Ve správním řízení žalovaný přijal tvrzení žalobkyně, že pochází z Podněstří. Na základě *prima facie* aktuálních zpráv o hrozbě odvodů do armády zjistil, že neprobíhají organizované odvody do podněsterských ozbrojených složek, tím méně s jejich zapojením do agrese Ruské federace vůči Ukrajině. Ani z vlastní činnosti soud nenalezl žádné novější zprávy, které by skutková zjištění žalovaného rozporovaly (§ 32 odst. 9 zákona o azylu ve spoj. s čl. 46 odst. 3 tzv. „procedurální“ směrnice 2013/32/EU).
12. Tato skutková zjištění žalovaný hodnotil srozumitelně, logicky a věcně přiléhavě. Z údajů poskytnutých žalobkyní nevyplývá, že by žalobkyně byla fakticky vyzvána k nastoupení služby do armády, pouze se toho obává. Tato obava však neobstojí při srovnání s informacemi o zemi původu, které nevypovídají o aktuální povinnosti vojenské služby. Tyto informace žalobkyně nerozporovala žádným důkazem s výjimkou údajných informací její matky, které však mají jen nízkou důkazní hodnotu.

Možnost vnitrostátního přesídlení

13. Soud nepovažoval za nutné se blíže zabývat hodnocením nebezpečí v podobě nucené služby v ozbrojených složkách podněsterských separatistů (zcela nezodpovězenou soud tak nechává otázku, zda služba zdravotníka může představovat azylově relevantní riziko

zapojení se do ozbrojeného konfliktu na straně zjevně porušující základní pravidla humanitárního práva). Jakkoliv totiž soud považuje vojenskou službu žalobkyně za nepravděpodobnou ve světle informací o zemi původu, pro posouzení věci je rozhodný § 2 odst. 7 zákona o azylu. Ten *vylučuje udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a § 14a zákona o azylu v případě možného vnitrostátního přesídlení*.

14. Obava žalobkyně z pronásledování nebo vážné újmy se vztahuje pouze na ohraničenou část území Moldavska (protiprávní separatistické území tzv. Podněsterské moldavské republiky, popřípadě širěji území pod částečnou kontrolou Ruské federace). S přihlédnutím k situaci v centrální části Moldavska nelze dospět k závěru, že žalobkyně má odůvodněný strach z pronásledování či důvodné obavy z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy.
15. Tuto otázku žalovaný posoudil správně. Stejně tak posoudil správně, že ve vztahu k části Moldavska ovládané centrální vládou nejsou dány žádné důvody relevantní pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a § 14a zákona o azylu. Ekonomické problémy žalobkyně v centrálním Moldavsku důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nejsou (srov. již rozsudek NSS č. j. 3 Azs 20/2003-43 ze dne 30. 10. 2003), a to včetně důvodů spojených s možnými obtížemi při prosazení na trhu práce pro podněsterský původ žalobkyně.
16. Judikatura správních soudů je dlouhodobě i aktuálně ustálena v tom, že občanům Moldavska podněsterského původu je vnitrostátní přesídlení plně k dispozici. Nejsou dány žádné okolnosti, které by možnost přesídlení zpochybňovaly (k přesídlení srov. např. usnesení NSS č. j. 9 Azs 61/2024-25 ze dne 14. 3. 2024; obecně k podněsterským obyvatelům pak usnesení NSS č. j. 6 Azs 38/2025-32 ze dne 27. 5. 2025).
17. Nedostatečné je i tvrzení žalobkyně o hrozbě diskriminace například v podobě odmítnutí ošetření. Jakkoliv nelze vyloučit, že se takové incidenty dějí, z tvrzení žalobkyně i z informací o zemi původu neplyne, že by šlo o systémový problém, který by možnost vnitrostátního přesídlení činil nemožnou či nevyužitelnou (soud proto k tomu ani nedoplňoval dokazování, neboť skutkové potvrzení jednotlivého incidentu nemá vliv na obecné skutkové závěry).

Národní humanitární azyl

18. Žalobkyně dále namítla, že se žalovaný měl důkladněji zabývat tím, zda v jejím případě byly dány důvody pro udělení humanitárního azylu. Zejména měl zohlednit její rodinnou situaci – žalobkyně má na území ČR tři děti a manžela s povoleným trvalým pobytem. Tato námitka také není důvodná.
19. Na udělení národního humanitárního azylu nemá žadatel právní nárok. Podle § 14 zákona o azylu jej lze žadateli udělit při kumulativní splnění dvou podmínek: 1) v řízení není zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu a 2) jedná se o okolnost hodnou zvláštního zřetele, přičemž zákon neuvádí výčet takových okolností. Je tedy na správním orgánu, aby posoudil konkrétní situaci a uvážil, zda lze takovou situaci podřadit pod okolnost hodnou zvláštního zřetele, a zda je v konkrétním případě důvod pro udělení humanitárního azylu. Jde tedy o rozhodnutí založené na kombinaci neurčitého právního pojmu a správního uvážení žalovaného, které soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. hodnotí jen omezeně (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS).

20. Z tvrzení žalobkyně plyne, že neudělení azylu by u ní vedlo k zásahu do jejího rodinného či soukromého života, protože by musela opustit území ČR. Jak při ústním jednání žalobkyně sama uvedla, a potvrdila to i doplňujícím dotazům soudu, problém spočívá v tom, že žalobkyně patrně nesplňuje podmínky pro žádost o pobytový titul z území ČR. Musí tedy vycestovat do Moldavska, což je pro ni a její rodinu zatěžující.
21. Tyto okolnosti žalovaný správně neposoudil jako okolnosti hodné zvláštního zřetele, tedy jako okolnosti, v nichž by bylo nelidské azyl neposkytnout (např. osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou). Závěry žalovaného o absenci důvodů pro udělení humanitárního azylu se tudíž *prima facie* nijak nevymykají akceptovatelnému výkladu § 14 zákona o azylu či mezím správního uvážení žalovaného.
22. Namítaný zásah do rodinného života žalobkyně je zamýšleným následkem podle zákona o pobytu cizinců: základním pravidlem je žádost o pobytový titul na zastupitelském úřadu v zahraničí. Z tohoto pravidla zákon zná i výjimku – žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Jelikož zákon o pobytu cizinců zná tuto výjimku, je zřejmé, že situaci žalobkyně je třeba řešit právě v režimu tohoto zákona, tj. v rámci pobytových pravidel, nikoliv pravidel mezinárodní ochrany, které sledují dosti jiný účel (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Azs 186/2022-48 ze dne 15. 2. 2024, č. 4589/2024 Sb. NSS, odst. 57–58). Stručně řečeno, soud vnímá nepříjemnou lidskou situaci rodiny žalobkyně, ale není to důvod, pro který by bylo třeba ji řešit nevhodnými a právně nepřiléhavými prostředky mezinárodní ochrany.

IV. Závěr

23. Z uvedených důvodů netrpí naříkané rozhodnutí žádnými vadami řízení, žalovaný posoudil rozhodné otázky správně. Toto posouzení se vztahuje především k žalobkyni a), žalobci b) a c) však neměli žádný samostatný azylový příběh ani žalobní argumentaci. Osud jejich žádosti i žaloby tedy sleduje neúspěch žalobkyně. Soud proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. Tím však není řečeno, že by etablovaný rodinný život žalobkyně na území ČR nezasloužil právní ochranu (manžel žalobkyně má trvalý pobyt, žalobkyně se rekvalifikovala ve zdravotnictví, vychovávají zde tři děti). Řešení situace žalobkyně však nelze hledat v režimu zákona o azylu.
25. Žalobci neměli ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 3. července 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce